

Μουσικό Αφιέρωμα

Μακεδονικός Αγώνας 1904-1908

1. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΞΑΚΟΥΣΤΗ

Μακεδονία ξακουστή του Αλεξάνδρου η χώρα
που έδιωξες τους βάρβαρους κι ελεύθερη είσαι τώρα

Ήσουν και θα 'σαι ελληνική, Ελλήνων το καμάρι
κι εμείς θα σ' αντικρύζουμε, περήφανα και πάλι

Οι Μακεδόνες δεν μπορούν να ζούνε σκλαβωμένοι
όλα και αν τα χάσουνε η λευτεριά τους μένει

Το διαμαντένιο στέμμα σου, για βάλει στο κεφάλι
για να φανεί η δόξα σου, Μακεδονία πάλι

Μακεδονόπουλα μικρά , χορέψτε και χαρείτε
προτού κι εσείς στα βάσανα του κόσμου τούτου μπειίτε

2. Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Στη Μακεδονία του παλιού καιρού, γνώρισα τη μάνα του Αλέξανδρου
μου στησε κουβέντα στις εξοχές κι έκανε νυχτέρια με μάγισσες

Αχ Μακεδονία χιλιόμορφη γιατί κλαίς και λιώνεις σαν το κερι
έχω γιο μονάκριβο η καφερή κι έχει φύγει για την Ανατολή

Τον προσμένουν κίνδυνοι και χωσιές, λόγια ανθρώπων μαύρα και συμφορές
μοναχός τ'αντέχει και τα περνά, τελειωμό δεν έχουν τα βάσανα

Στη Μακεδονία του παλιού καιρού, γνώρισα τη μάνα του Αλέξανδρου
στο φεγγάρι ψάχνει για μάγισσες στο όνειρο της φέρνει τους Έλληνες

3. ΣΑΝ ΤΕΤΟΙΑ ΩΡΑ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Σαν τέτοια ώρα στο βουνό, ο Παύλος πληγωμένος
και στα νερά του αυλακιού ήτανε ξαπλωμένος.

Δεν κλαίω τις λαβωματιές, δεν κλαίω και το βόλι,
μον' κλαίω που μ' αφήσανε η συντροφιά μου όλη.

Για σύρε, Δήμο μου πιστέ, στην ποθητή πηγή μου
και φέρε μου κρύο νερό να πλύνω την πληγή μου.

Βρύση το αίμα χύνεται, για σε Πατρίς το χύνω,
για να χεις δόξα και τιμή, να λάμπεις σαν το κρίνο

Παύλος Μελάς κι αν πέθανε, τα παλικάρια ζούνε
να φέρουνε την λευτεριά, στη χώρα που ποθούμε

4. ΑΠΟΡΩ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Απορώ Μακεδονία πως βαστάς υπομονή
για να βλέπεις τα παιδιά σου μέρα νύχτα στη σφαγή

Τι να κάνω η καημένη, που 'μαι αλυσόδετη
και δεν είμαι ελεύθερα για να σύρω το σπαθί

Το σπαθί μου είναι άσπρο κι είν' ανάγκη να βαφεί
με το αίμα των εχθρών μου που μας πάτησαν τη γη

Μη φοβάσθε, Μακεδόνες και δεν είσθε μοναχοί
από όλη την Ελλάδα, σας έρχονται βοηθοί

5. ΤΟ ΚΑΘΕ ΜΑΣ ΧΩΡΙΟ

Το κάθε μας χωριό τον Κώττα υμνεί,
της Ρούλιας τα αντάρτικα τ' ασκέρια,
που τ' όνομα τους πήραν οι ουρανοί,
χρυσό να το κεντήσουν με τ' αστέρια.

Αιώνια τα ντουφέκια τους βροντούν,
στον κάμπο στα βουνά σε κάθε ράχη
και μπρος από τα μάτια μας περνούν,
αγέρωχοι οι Μακεδονομάχοι.

Τον Κώττα μυστικά τα χείλη υμνούν
και στήνουν στη θυσία του μνημεία,
οι Έλληνες που μάθανε να αγαπούν,
τους ήρωες και την Μακεδονία.

6. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Δεν θα την πάρουνε ποτέ την γη των Μακεδόνων
τη γη μας την Ελληνική, το χάρμα των αιώνων
τη γη που η Ελλάδα μας την έχει για καμάρι
(δεν θα πατήσσει τύραννος, εχθρός δεν θα την πάρει) x2

Για τη Μακεδονία μας Ελλάδα μας γενναία
σκληρά θα πολεμήσουμε τον κάθε επιδρομέα
στρατός, φτερά και ναυτικό κρατούν γερά την λόγχη
(για να απαντήσουν στον εχθρό το τρίτο μέγα ΟΧΙ) x2

Τη χώρα των προγόνων μας κανείς δεν θα την πάρει
γιατί είναι πάντα Ελληνική της μάνας γης καμάρι
Δεν θα πατήσουνε ποτέ το χώμα που αιώνες
(πότισαν για την λευτεριά με αίμα οι Μακεδόνες) x2

7. ΤΟΝ ΜΙΓΓΑ ΤΟΝ ΕΣΚΟΤΩΣΑΝ

Τον Μίγγα τον εκρέμασαν, στου Βλάδοβου τα μέρη(2)
μαζί μ' αυτόν εσκότωσαν και τον Αριστοτέλη (2)
Αχ! μήλο της μηλιάς, αχ! Ηρωική καρδιά

Αντώνη δε λυπήθηκες, νι μάννα νι πατέρα, (2)
ούτε γυναίκα κι αδερφές, ούτε μια θυγατέρα; (2)
Αχ! μήλο της μηλιάς, αχ! Ηρωική καρδιά

Έλα, γυναίκα μου χρυσή, πάρε και την Ελένη (2)
κι ελάτε εις τον τάφο μου, να ιδήτε τι θα γένει (2)
Αχ! μήλο της μηλιάς, αχ! Ηρωική καρδιά

8. ΒΑΡΙΑ ΣΤΕΝΑΖΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ

Βαριά στενάζουν τα βουνά κι ο ήλιος σκοτεινιάζει
(Το δόλιο το Μορίχοβο και πάλι ανταριάζει) x2

Πέφτουν τουφέκια σαν βροχή, γκιολέτες σαν χαλάζι
(και μένα η μανούλα μου βαριά αναστενάζει) x2

Λαμποκοπούν χρυσά σπαθιά, πέφτουν τουφέκια ανάρια.
(Κάνει ο Γαρέφας πόλεμο με εξήντα παλικάρια) x2

Βαριά βουλγάρους πλήγωσε, φεύγουν, σκορπάνε όλοι,
(δειλοί και άνανδροι εχθροί, μα κάποιο μαύρο βόλι) x2

βρήκε στα στήθια τα πλατιά και γέρνει πληγωμένος,
(ο βράχος ο θεόρατος, πέφτει ξεριζωμένος) x2

9. ΛΕΒΕΝΤΟΓΕΝΝΑ ΕΣΥ

Λεβεντογέννα, σύ, των Μακεδόνων γη,
κόρη σεμνή του φεγγαριού, Πέλλα, που σκόρπισες παντού,
παντού - παντού τα φώτα του πολιτισμού.

Εσύ, που γέννησες στη γη, στον ουρανό,
χρυσό αστέρι λαμπερό, τον ξακουσμένο στρατηγό,
στρατηγό-στρατηγό, τον Μέγα Αλέξανδρο.

Του Αλεξάνδρου γη, του ήλιου διαλεχτή,
από τη Θεία σου πηγή, χρυσίζ' ο Ήλιος την αυγή,
αυγή-αυγή, ω! μήτρα ιερή!

Ηλιοστάλακτη Ελληνική ψυχή,
Μακεδονία ξακουστή, σου τραγουδούν όλοι μαζί,
μαζί-μαζί, η Δύση κι Ανατολή.

Ελλήνων καύχημα του κόσμου μάλαμα
θα έρθ' η ώρα κι η στιγμή, που θα βλαστήσουν οι καρποί
παντού-παντού, παντού σε όλη τη Γη.

10. ΛΕΒΕΝΤΙΑ ΚΑΜΑΡΩΤΗ

Λεβεντιά καμαρωτή, μέσα σε βουνά και δάση
που προβάλει με σπαθί, την πατρίδα να δοξάσει...
φεύγουν οι εχθροί μας κά- κάθε Βούλγαρος αντάρτης,
φεύγουν, φεύγουν, πίσω δεν γυρνάν
κι ο Μελάς θα 'ρθει προστάτης

Γεια σου Παύλε ξακουστέ, ένδοξε μας καβαλάρη,
γεια σου Παύλε, Παύλε αρχηγέ, γεια σας κάθε, κάθε παλικάρι....

Μες στις ρεματιές σιμά σας κάθε βόλι ντουφεκιού
μας θυμίζει τ' όνομα σας, στις κορφούλες των βουνών...
μέσα στην δροσιά στην πάχνη, αναστήσανε χρόνια παλιά
σ' όλους σας αξίζει δάκρυ και στον Παύλο τον Μελά

11. ΒΑΡΕΘΗΚΑ ΝΑ ΚΑΘΟΜΑΙ (ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ)

Βαρέθηκα να κάθομαι, στην λίμνη τα καλάμια
να πίνω ακάθαρτο νερό, να πέφτω στα ραγάζια

Αρρώστησα, ξαναρρώστησα, με πόνεσε η ψυχή μου
κουνούπια ήπιαν το αίμα μου, και βδέλλες το κορμί μου

Ο Γκόνοσ Γιώτας έρχεται και για το Βάλτο πάει
και με τα παλικάρια του Βουλγάρους κυνηγάει

Βλέπει την Πέλλα την παλιά, τους Άγιους Αποστόλους
θυμάται τον Αλέξανδρο τους δοξασμένους χρόνους

12. ΤΡΕΞΕ ΣΠΑΘΙ ΜΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ

Τρέξε σπαθί μου γρήγορα, τη μέση μου να ζώσεις
στ' αδέρφια μας παρηγοριά, ελπίδα να τους δώσεις

Τρομάζανε σαν είδανε, εις το βουνό επάνω
τον λοχαγό μας τον Μελά, λεβέντη καπετάνιο

Φεύγουν οι Βούλγαροι χλωμοί, φεύγουνε φοβισμένοι
φοβούνται μήπως τους ευρεί, η νύχτα ρημαγμένοι

Σ' αυτή τη γη που έπεσε, Παύλου Μελά το σώμα
ποιός ξέρει τι εφύτρωσε, στο ματωμένο χώμα

Ποιός ξέρει τι αιώνιο, η γη ανθό θα βγάλει
και κάθε ελληνόπουλο, στο στήθος του θα βάλει

13. ΚΑΗΜΕΝΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Καημένη Μακεδονία
στα μαύρα να ντυθείς
τον Παύλο τον λεβέντη
δεν θα τον ξαναδείς

Σε σένα τα λέγω τούτα
κι αν θέλεις άκου τα
πάρε χαρτί και πένα
και κάτσε γράψε τα

Αέρας τα φυσάει
τα πλατανόφυλλα
Θεός να τα φυλάει
τα Ελληνόπουλα

14. ΚΑΠΕΤΑΝ ΓΙΑΝΓΚΛΗΣ

Εσείς πουλιά μ' , πουλιά μ' πετούμενα
πετάτε στον αέρα μ' εσείς πουλιά μ' παντού διαβαίνετε
Εσείς πουλιά μ' παντού διαβαίνετε
εσείς παντού πετάτε μην είδατε, πουλιά μ' το Γιώργη μας

Μην είδατε πουλιά μ' το Γιώργη μας
τον καπετάν Γιανκλή μας εμείς, παιδιά μ' εχθές τον είδαμε
Εμείς παιδιά μ' εχθές τον είδαμε
κάτω εις τα Αθήνας παλικαράκια, Γιώργης μάζεψε

Παλικαράκια Γιώργης μάζεψε
όλο και Μακεδόνες τα μάζεψε, Γιώργης τα σύναζε

15. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΗΣ

Μητρούσης Καπετάνιος, Θεόν παρακαλεί
να έμπει μες στα Σέρρας, να σύρει το σπαθί
ωχ αμάν να σύρει το σπαθί

Ακόμα δεν εμπήκε, τον επροδώσανε
Αλί, Αλάχ φωνάζουν, τον εκυκλώσανε
αχ, αμάν, τον εκυκλώσανε

Μητρούσης καπετάνιος, με πέντε-έξ παιδιά
μέσα απ' τη Βαγγελίστρα, ρίχνει στην Τουρκιά
ωχ, αμάν, ρίχνει στην Τουρκιά

Σαν τ' άκουσαν οι Τούρκοι, τρέχουν όλοι μαζί
Μητρούση για να πιάσουν, για να παραδοθεί,
ωχ, αμάν για να παραδοθεί

Κάνε «τεσλίμ» Μητρούση, για να γλιτώσετε
θα κάψουμε τα Σέρρας, για πέντε-έξ παιδιά
ωχ αμάν, για πέντε-έξ παιδιά

Μητρούσης καπετάνιος, τεσλίμ δεν γίνεται
το αίμα του το χύνει, δεν παραδίνεται
ωχ αμάν, δεν παραδίνεται...

Μάθημα Μουσικής

16. ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ (διασκευή)

Μακεδόνες εγερθείτε, να προβάλ' η λευθεριά, όλοι στ' άρματα ζωστείτε,
βάλτε στον εχθρό φωτιά, στη φωνή των μακεδόνων και του Παύλου του Μελά
της σκλαβιάς τις αλυσίδες, η Μακεδονία σπα και βροντάει το ντουφέκι,
λάμπει, αστράφτει το σπαθί, ποιος εχθρός θ' αποτολμήσει, στον Μελά ν' αντισταθεί

Ήπειρος και Θεσσαλία, Κρήτη και Χαλκιδική με τους πρώτους των γενναίων,
πολεμούν εδώ κι εκεί, τρεμοσβήνει το φεγγάρι κι ο σταυρός αναθαρρεί
την τιμή στα παλικάρια, της Ελλάδας την ψυχή, ο εχθρός αποτραβιέται,
τρομαγμένος κι ερωτά: ποιος αυτός που δεν κρατιέται, που μας σφάζει μας πατά:

Κι αποκρίνονται οι ράχες, τα λαγκάδια τα βουνά, είναι Μακεδονομάχοι,
της Ελλάδος τα παιδιά, είναι γόννοι τ' Αλεξάνδρου και του Μπέλες σταυραητοί,
είναι οι ίδιοι που τον πήγαν, στην Ασία νικητή, που για σύμβολο τους έχουν,
το «ή ταν ή επί τας», που ποθούν να ζήσει πάντα, ελευθέρα η Ελλάς.

Τρέμουν στον αντίλαλο τους, προαιώνιοι εχθροί και γεμίζουν τάφους κάμπους,
των απίστων οι εχθροί, στεφανώνει τον αγώνα, η Θεά Ελευθεριά
και η μνήμη των ηρώων, θέλει ζει παντοτινά, κι απ' τους κάμπους και τα όρη
που έπεσαν σωρό παιδιά, ως το θρόνο του Υψίστου, μια θερμή ευχή πετά:

"Μάνα μου Μακεδονία, ζήσε πάντα ευτυχής
(και αιώνια δοξασμένη, δάφνες νίκης να φορείς)" Χ2

Σάββας Μπαλτήρας - Εκπαιδευτικός Μουσικής